

Differentiatie in de rekenles in het mbo

Bijeenkomst 1

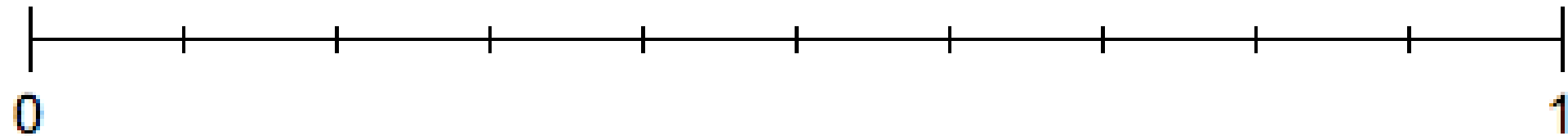

STARTER

Op een rij

- Ieder krijgt een kaartje.
- Vorm twee groepen: breuken en kommagetallen
- Zoek binnen jouw groep je burens (getalgroottes).
  - Maak ook even kennis
- Vorm een rij van klein naar groot

Op de getallenlijn

Reflectie op deze starter

- Zie je differentiatiemogelijkheden? Welke?
- .... Is het iets voor je studenten? Waarom?

We komen er aan het eind op terug!

- Rondje namen en waar geef je les.

kennismaking

DE CURSUS EN DE GROEP

Bouwsteen 13

2.4 De docent kan op verschillende manieren differentiëren.

De docent is bekend met verschillende vormen van differentiatie en kan zijn lessen effectief organiseren. Hij kan onder andere verschillende vormen van effectieve instructie toepassen in zijn lessen. Hij kan afstemmen op handelingsniveaus van leerlingen. Hij kan met convergente en divergente differentiatie werken en met subgroepjes binnen een grote groep.

Leervragen

Grote niveaoverschillen binnen een groep / grote groepen

Hoe kan ik mijn les zodanig uitleggen dat VMBO-ers, MBO3 en havisten de opdrachten begrijpen.

Betrokkenheid van de studenten

Hoe differentieer ik lesstof zo dat het interessant is en blijft voor elk niveau binnen een klas?

Beheersbaarheid t.a.v. differentiatie

Hoe houd ik de voortgang en rapportage bij van een groep met een grote verscheidenheid in niveaus.

Organisatie / klassenmanagement

Hoe pas ik differentiatie toe wanneer ik theoretische uitleg geef?

Lesmateriaal

Hoe differentieer ik, zonder dat ik hele opdrachten/boeken moet kopiëren? (Welke materialen zet ik in ter differentiatie?)

Zwakke leerlingen

Wanneer krijg je het hoogste leerrendement bij de zwakke rekenstudenten?

Sterke leerlingen

Hoe motiveer je studenten die al het vereiste rekenniveau hebben voor de rekenlessen? (...)

CURSUS

Centraal staan:

- Deel A: het samen ontwerpen van een serie lessen (circa 3 lessen) of van losse lesactiviteiten waarin rekening wordt gehouden met verschillen tussen studenten
- Deel B: het uitvoeren van de lessen (met video-opnames of onderlinge observaties) en parallel daaraan bijeenkomsten waarin het uitwisselen van ervaringen en het verbeteren van de lessen of activiteiten centraal staat

planning

- Deel A - 4 bijeenkomsten
  - Kennismaking met convergente differentiatie model
  - Oefenen met onderdelen/lesfasen
  - Ontwerpen van lessenserie/lesactiviteiten
- Deel B – bijeenkomsten nader vast te stellen
  - Uitwisselen ervaringen met de lessen/activiteiten
  - Bijstellen ontwerp

Bijeenkomsten

Bijeenkomst 1:

- introductie en achtergrond lesmodel
- achtergronden en voorbeelden bij starter en instructie

Bijeenkomst 2:

- oefenen starters
- achtergronden en voorbeelden bij de instructiefase
- kenmerken van interactieve instructie en verlengde instructie
- introductie op opstellen van doelen en bepalen beginsituatie en -niveau

Bijeenkomst 3

- oefenen (verlengde) instructie
- vakdidactische verdieping bij verlengde instructie
- achtergronden en voorbeelden bij verwerkingsfase

Bijeenkomst 4

- Uitwisselen feedback lessenseries
- Verdieping diverse onderwerpen naar aanleiding van feedback

Ervaringen uitwisselen en nader kennismaken

DIFFERENTIATIE

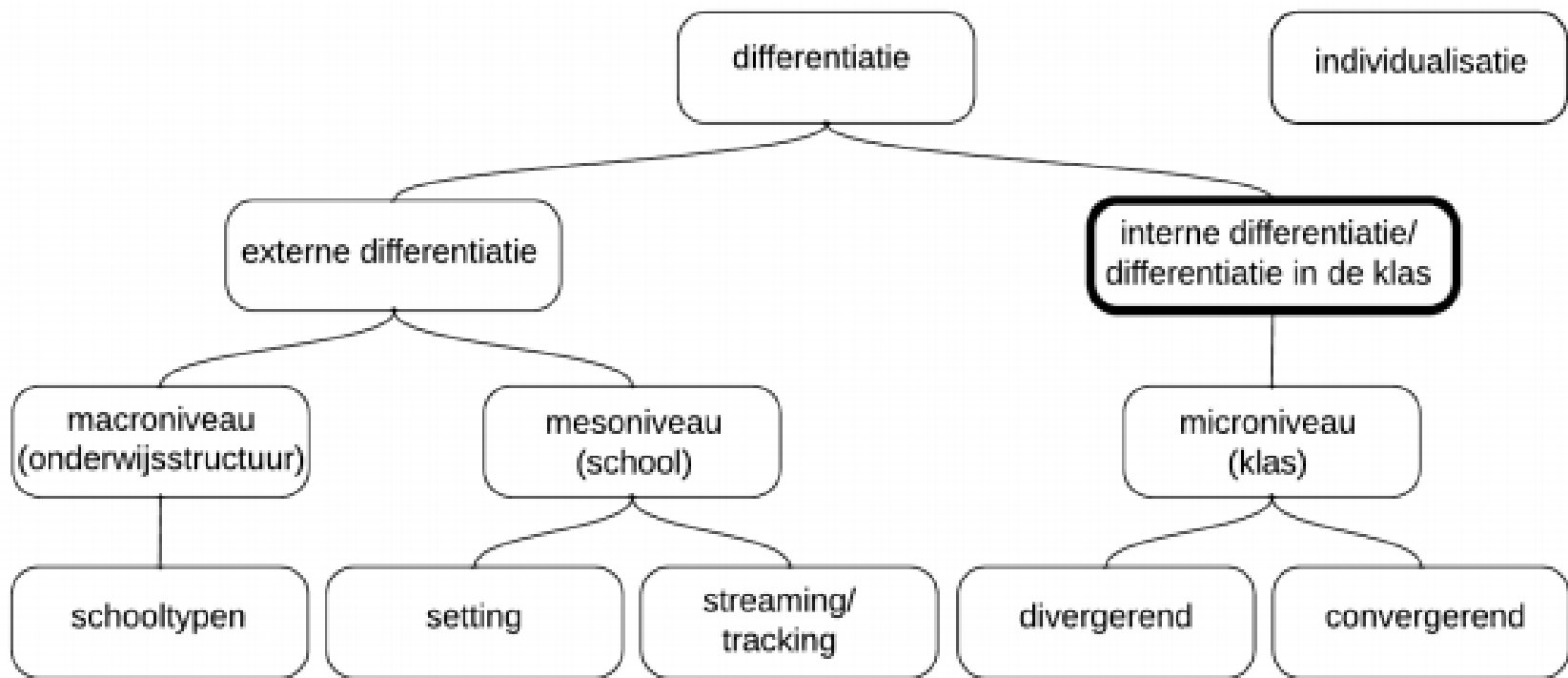
OMGAAN MET VERSCHILLEN

In groepen (3 of 4-tallen)

Wissel uit:

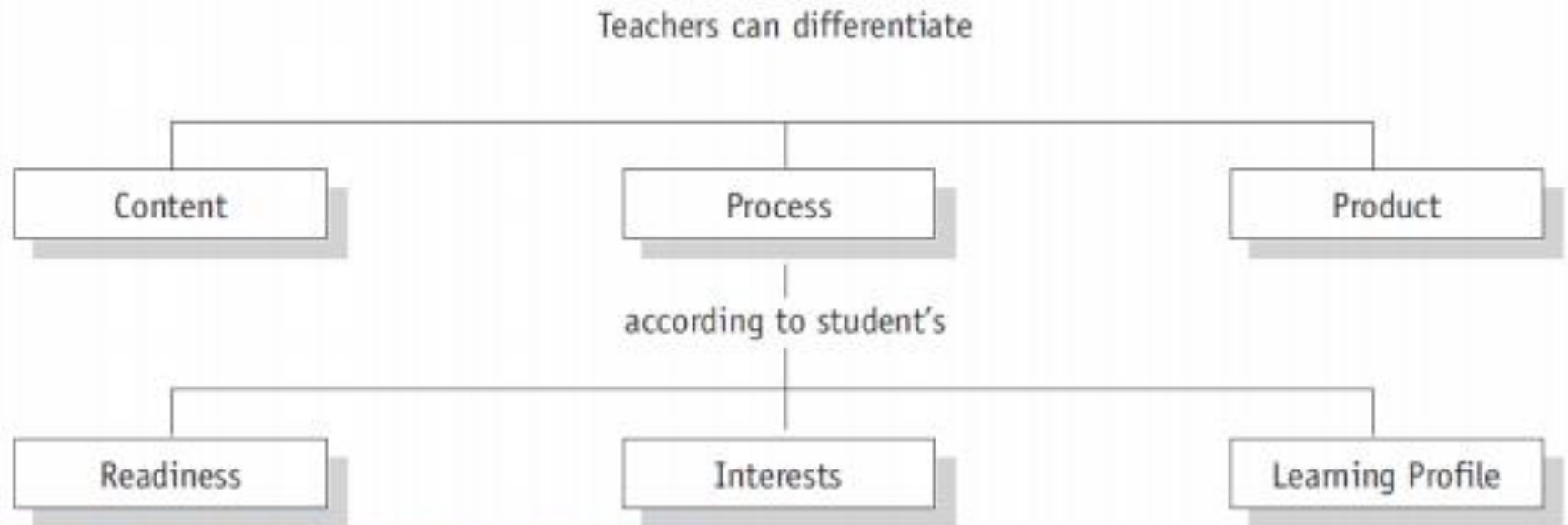
- Hoe is je standaard lesopbouw in een rekenles?
- Wat doe je aan differentiatie
  - Wat gaat goed ?
  - Wat vind je lastig?
  - Wat wil je leren?

Verschillende vormen van differentiatie

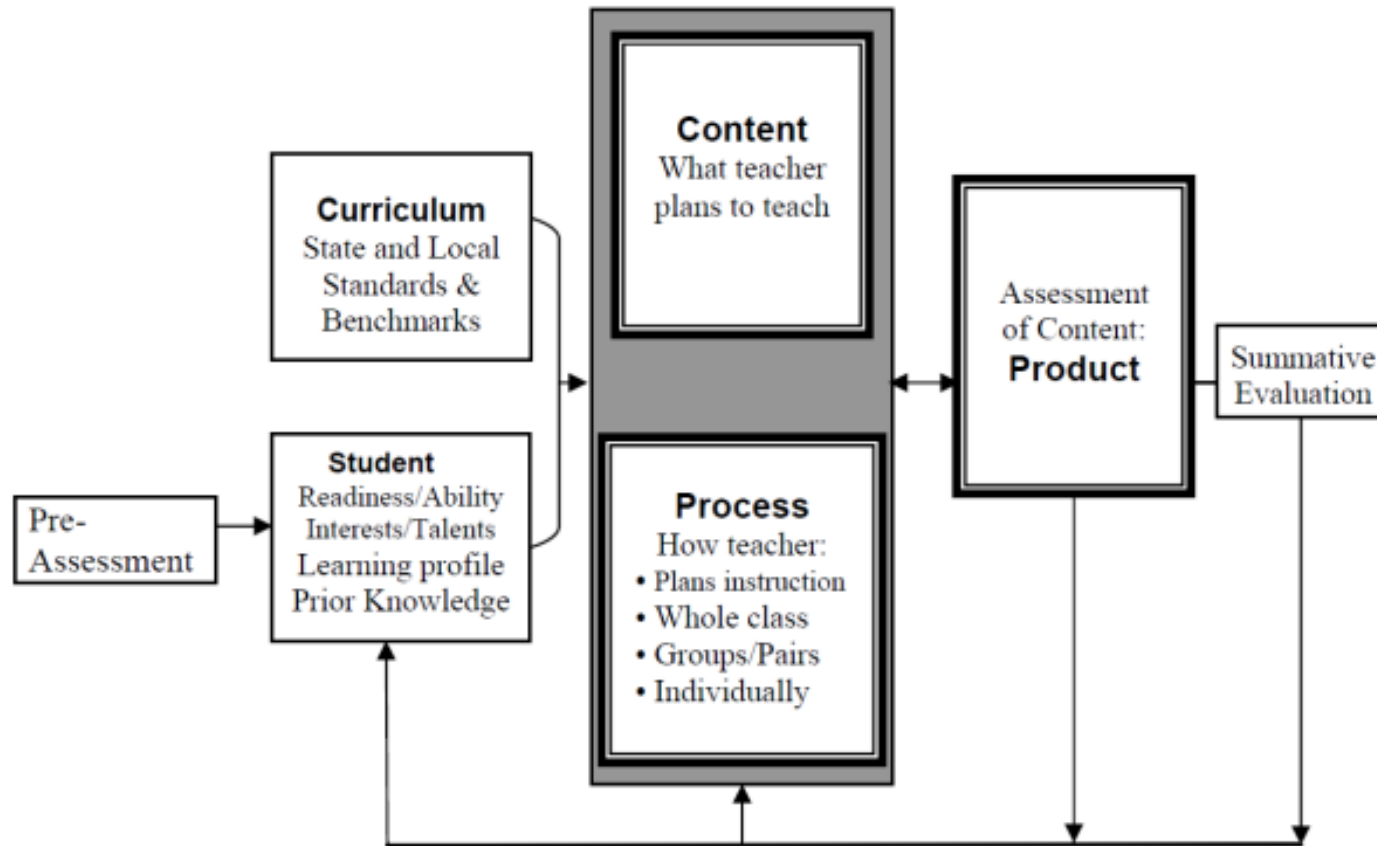
Figuur 1. Positioneren differentiatie in de klas, (De Bruyne, 2013)

Differentiatie in de les kan door

Figuur 2. Differentiëren in de klas (Tomlinson, 1999b)

Strategieën om te differentiëren

Figuur 3. Leercyclus en beslissingsfactoren bij differentiatie in de klas (Hall, 2002, gebaseerd op Oaksford & Jones, 2001)

Differentiatie in de les

EEN LESMODEL

Vaststellen van doelen die door alle kinderen minimaal behaald moeten worden

Vaststellen wie de risicoleerlingen zijn

Voldoende tijd inroosteren voor groepsinstructie
Minimaal één uur per week intensieve instructie voor risicoleerlingen

Groepsinstructie voor alle leerlingen

Na de groepsinstructie

Intensieve instructie voor risicoleerlingen

Zelfstandige verwerking of verwerking in groepen door de overige leerlingen

Mogelijk aangevuld met:

(Peer)Tutoring
Duo leren
Inzet ouders

Monitoring leerresultaten en eventueel bijstellen aanpak

Zelfstandige verwerking + ronde

Afsluiting les

Activiteit: kommagetallen en breuken ordenen

Plaats de opgaven en uitleg in het lesmodel

- Hoe bepaal je het niveau en de voorkennis?
- Welke opgave/welke uitleg is geschikt voor de interactieve uitleg?
- Welke opgave(n) voor verlengde instructie?
- Welke opgaven en welke uitleg in de verwerking voor studenten van verschillende niveaus (zwak-gemiddeld-sterk)
- Wat gebruik je bij de afsluiting?

Nabespreking - model

- Heb je een beter beeld van het model?
- Wat is makkelijk/duidelijk?
- Wat is lastig/onduidelijk?
- Aanpassingen nodig?

startactiviteit

STARTER EN INTERACTIEVE INSTRUCTIE

Startfase van de les

Doel van deze fase:

- Bepalen van de beginsituatie (voorkennis) en rekenniveau;

Bijvoorbeeld

- Starter ‘kaartjes op een rij’
- Welke kenmerken?

Kenmerken

- Motiverend -> actief, speels
  - ook kan: actualiteit, beroep, ...
- Passend onderwerp -> past bij doel, activeert voorkennis
  - ook: opstapje zijn, oefeningen laten aansluiten,...
- Differentierend -> lage drempel, diverse niveaus
  - ook: niveaувaststelling, uitbouwmogelijkheden, uitleg erbij

Voor volgende keer

- Kies een klas waarvoor je lessen/activiteiten gaat ontwerpen
- Stel het onderwerp voor je lessen(serie) vast en bepaal minimumdoel(en)
- Zoek/maak een geschikte starter en bereid hiermee de eerste 3 minuten van de les voor